מהדורה למורה – סרטון: עידן הנאורות

- מטרה: צפייה פעילה בסרטון על "עידן הנאורות": שאלות לפני, במהלך ואחרי הצפייה.
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: חנ״מ · חט״ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/video-neorut.html

הנחיות להפעלה

- הקרינו את הסרטון/ים מעמוד הסרטון באתר. עצרו אחרי כל קטע לשאלות "במהלך הצפייה".
- לוודא: שנת פרסום 'מסה על הסובלנות' של וולטר – 1763
- לוודא: 'שתי מסות על הממשל' של לוק – 1689 (שנת ההדפסה; על השער 1690)
- בגרסה זו: פחות פריטים, בנק מילים, אותיות גדולות. אפשר להקריא כל שאלה בקול.
- אין צורך במגבלת זמן; מומלץ לעבוד חלק אחר חלק.

מפתח תשובות

לפני הצפייה

#	תשובה
1	תשובה אישית.

#	תשובה
2	ב – היכולת האנושית לחשוב, לשפוט ולהסיק מסקנות באופן הגיוני – בסיס הידע לפי הנאורות.
3	ג – זכויות שיש לכל אדם מעצם היותו אדם, כמו הזכות לחיים, לחירות ולרכוש.

במהלך הצפייה

#	תשובה
1	תשובות לפי הסרטון. אפשר להיעזר בעמוד היחידה – דמויות: ג'ון לוק, מונטסקייה, וולטר; מושגים: תבונה (רציונליזם), זכויות טבעיות, אמנה חברתית.

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	נכון
3	לא נכון – השנה הנכונה: 1748
4	נכון

מי זה?

#	תשובה
1	א – פילוסוף אנגלי; הזכויות הטבעיות וזכות העם להחליף שלטון
2	ב – הוגה צרפתי; 'רוח החוקים' ועקרון הפרדת הרשויות
3	ג – סופר והוגה צרפתי; סובלנות דתית וחופש ביטוי

אחרי הצפייה

#	תשובה
—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

סרטון: עידן הנאורות – דף תרגול

צפו בסרטון בעמוד "עידן הנאורות – סרטון ושאלות" באתר וענו על השאלות לפי הסדר.

בנק מילים – אפשר להיעזר

תבונה (רציונליזם) | זכויות טבעיות | אמנה חברתית | ריבונות העם

חלק א' – לפני הצפייה

1. מה עולה בדעתכם כשאתם שומעים את המילה 'נאורות'? רשמו שתי מילים.

_____

_____

_____

2. מה פירוש המושג "תבונה (רציונליזם)"?

א. חלוקת השלטון לשלוש רשויות – מחוקקת, מבצעת ושופטת – המגבילות זו את זו.

ב. היכולת האנושית לחשוב, לשפוט ולהסיק מסקנות באופן הגיוני – בסיס הידע לפי הנאורות.

ג. האמונה שהאנושות יכולה להשתפר ולהתקדם בעזרת מדע, חינוך ותבונה.

3. מה פירוש המושג "זכויות טבעיות"?

א) נכונות לאפשר לבני דתות ואמונות שונות לחיות לפי דרכם בלי רדיפה.

ב) הרעיון שהשלטון נוצר מהסכמה בין בני האדם, ולכן הוא מחויב לטובת הציבור.

ג) זכויות שיש לכל אדם מעצם היותו אדם, כמו הזכות לחיים, לחירות ולרכוש.

חלק ב' – במהלך הצפייה

1. רשמו שני הוגים שמוזכרים ואת הרעיון המרכזי של כל אחד.

חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✓.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	לכל אדם יש זכויות: לחיות, להיות חופשי ולהחזיק רכוש.	◯	◯
2	אנשי הנאורות האמינו בשכל של האדם.	◯	◯
3	בשנת 1784: מונטסקייה מפרסם את 'רוח החוקים' – הפרדת רשויות.	◯	◯
4	הנאורות הייתה במאה ה-18 באירופה.	◯	◯

חלק ד׳ – מי זה?

התאימו בין השם לתיאור.

#		אות	
1	ג'ון לוק	____	א. פילוסוף אנגלי; הזכויות הטבעיות וזכות העם להחליף שלטון
2	מונטסקייה	____	ב. הוגה צרפתי; 'רוח החוקים' ועקרון הפרדת הרשויות
3	וולטר	____	ג. סופר והוגה צרפתי; סובלנות דתית וחופש ביטוי

חלק ה׳ – אחרי הצפייה

מה היה הדבר הכי מעניין בסרטון? כתבו 2–3 משפטים.

- "בסרטון ראיתי ש..."
- "זה מעניין כי..."

כרטיס יציאה

דבר אחד חדש שלמדתי מהסרטון:

שאלה שהייתי רוצה לשאול:

דרגו את הסרטון: ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
